

*1778
Laffin den 13 July 1778.*

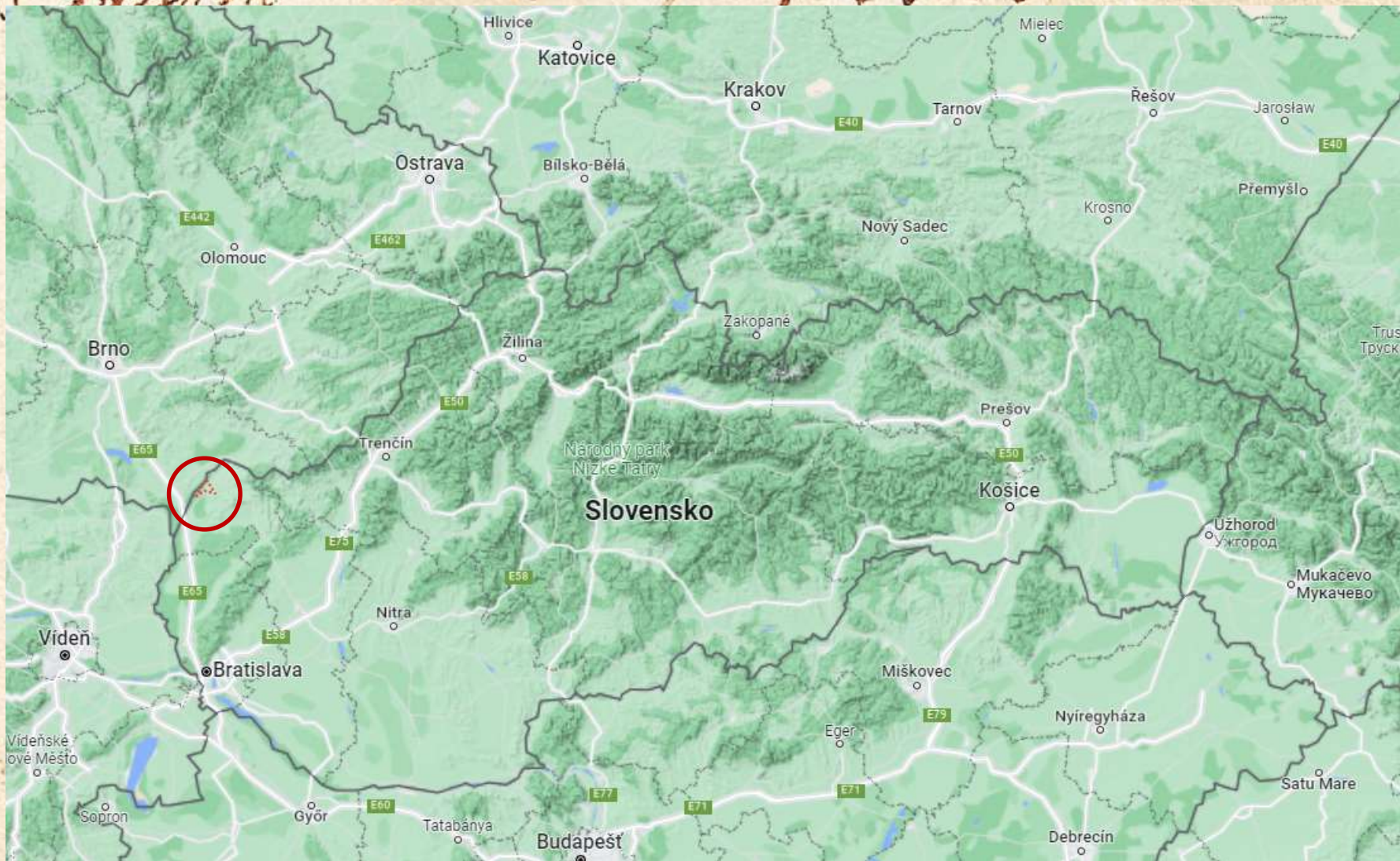
**Kultúrne hodnoty barokovej
krajiny, medzinárodného
Archeoparku
Mikulčice-Kopčany a jej ohrozenie**

Ing. Erika Okániková, Obec Kopčany, MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie

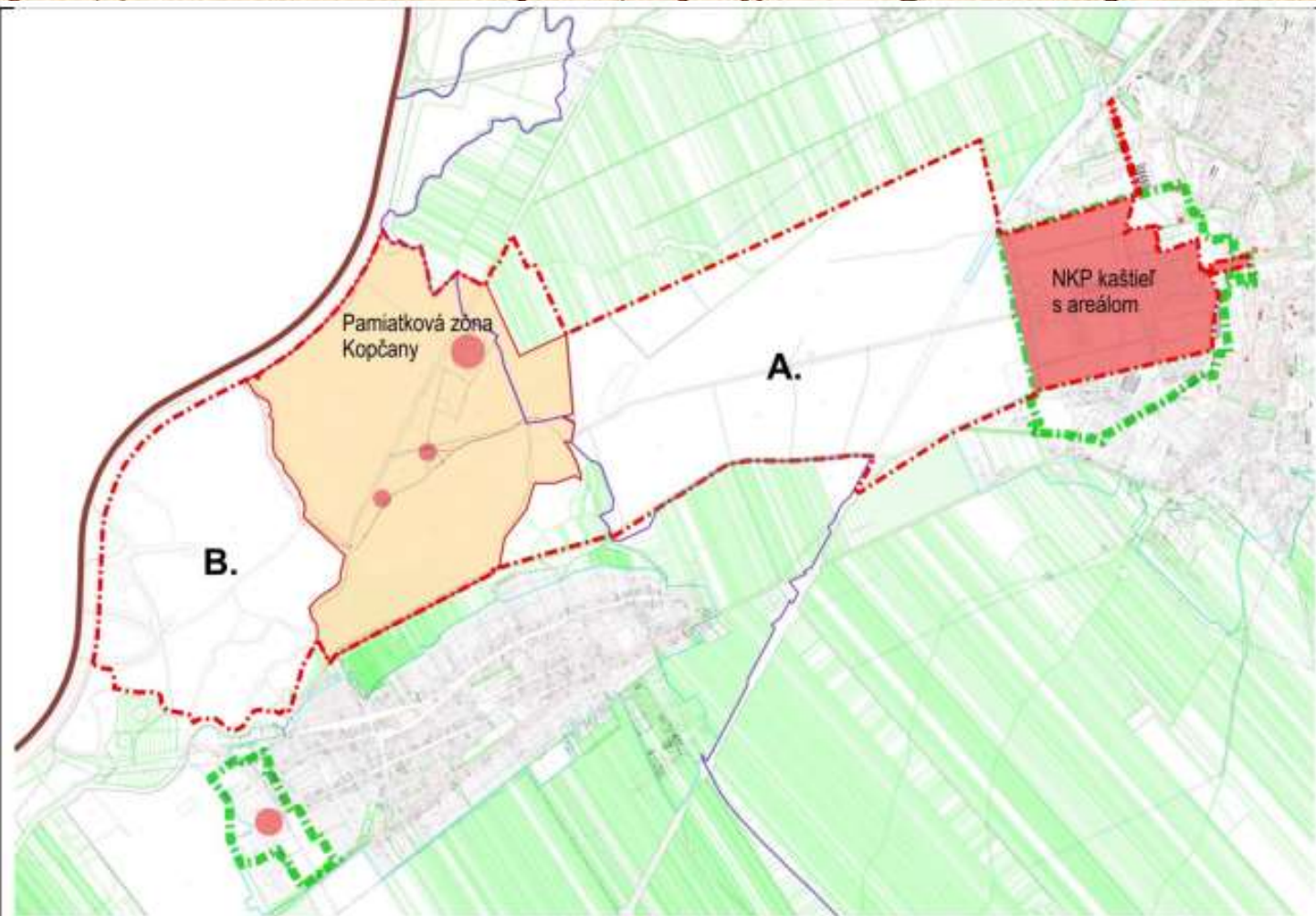
Konferencia Krajina-človek-kultúra 2023,

Banská Bystrica, 20.06.2023

10. 11. 1778
13. July 1778!

Vymedzenie územia

- hranica navrhovaného OP - červená bodkočiarkovaná čiara
- územie PZ Kopčany - okrová plocha
- NKP - červené (ružové) plochy, body, línie
- hranica existujúceho OP NKP Žrebčín - zelená bodkočiarkovaná čiara (vľavo dole)

- hranica existujúceho OP NKP Kaštieľ s areálom - zelená bodkočiarkovaná čiara (vpravo)
- A – územie OP medzi PZ a NKP Kaštieľ s areálom
- B – územie OP medzi PZ a riekou Moravou
- štátna hranica ČR / SR - hnedá plná čiara

Vymedzenie územia

Handwritten red ink scribbles at the top left of the page.

Schlag- Karte

VERMÄSSUNG
KREISE UND GEMEINSCHAFTEN
HERAUSGEGEBEN VON
GEORG
KREUZER
Königl. Hof- und
Kriegs-Geograph
K. u. k. Geograph
K. u. k. Geograph
K. u. k. Geograph
K. u. k. Geograph

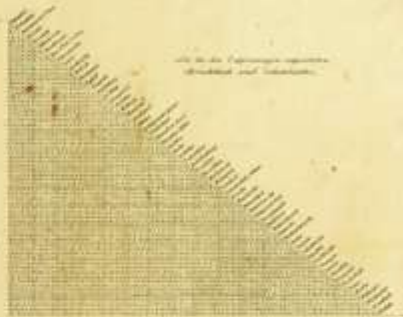
Übersichtstabelle
VON DEN
LEBENS-
LÖHNERN

Table with columns for 'Name' and 'Lohn'.

Herzogthum
kaiserlichen königlichen
Fürstlichen Herrschaften
HOLITSCH & SASSIN
im Fürstenthum Ungarn
VON
SIEDLICH & PAWLOWITZ
im Fürstenthume Mähren
Zweiteil von dem nachherlich mit dem Kaiserlichen Geographen
und der kaiserlichen Hof- und Kriegs-Geographen

Conventionelle Zeichnungen

- Eisenbahnen
- Hauptstraßen
- Nebenstraßen
- Wasserstraßen
- Kanäle
- Gränzen
- Städte
- Dörfer
- Flecken
- Gassen
- Plätze
- Kirchen
- Schulen
- Fabriken
- Mühlen
- Windmühlen
- Windmühlenturme
- Windmühlenturme
- Windmühlenturme
- Windmühlenturme

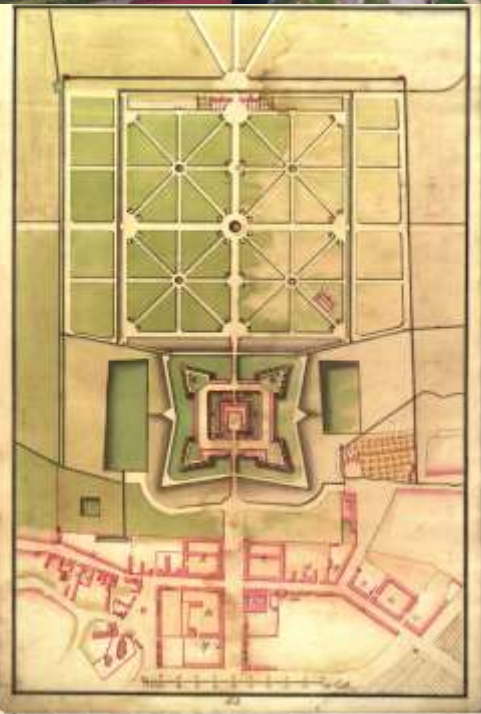
Tabellenstellung
des Landes- und Gemeindefürstenthums
im Fürstenthume Mähren

Lohn- Vertrag	Namen der Gemeinden				
	1811	1821	1831	1841	1851
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

Table with columns for 'Name' and 'Lohn'.

Vymedzenie územia

Handwritten text in brown ink: "Lettin den 14 July 1778."

Vymedzenie územia

1778
Lasson von 13 July 1778.

Pamiatková zóna Kopčany vyhlásená dňa 30. 04. 2008

Dva fenomény v krajine – veľkomoravský a barokový, pričom navzájom spolu nesúvisia, no mladšie barokové zásahy rešpektovali veľkomoravskú, nad zemou stojacu architektúru.

Vymedzenie územia

Lávka – Kostol sv. Margity Antiochijskej: 20 minút (2 km), 10 minút bicykel

Lávka - Slovánske hradiště Mikulčice: 20 minút (2 km)

Lávka – Žrebčín Kopčany: 30 minút (3,5 km), 15 minút bicykel

Žrebčín Kopčany- Kostol sv. Margity Antiochijskej: 20 minút (2 km), 10 minút bicykel

Parkovisko-Kačenáreň : 7 minút, 3 minúty bicykel

Kačenáreň – Holičský zámok: 40 minút (4,1 km), 17 minút bicykel

Vzdialenosti

NKP Žrebčín

2015 /IROP / suma 1.573.000,- EUR : Projekt „revitalizácia cisárskeho barokového objektu – Žrebčín krídlo B – Kaštieľ/ 2. NAJ premena v súťaži „MÁ VLAST-CESTAMI PROMĚN/Cena odbornej poroty

Od roku 2004 bolo na objekte kultúrnej pamiatky a jej okolia preinvestovaných 4milióny eur z toho vlastné zdroje tvorili cca ¼ sumy t.j. 1 milión eur z rozpočtu obce
Externé zdroje: MK SR, fondy EU

Barokové hodnoty v krajine Kopčany-Holíč

1778
Laffin von 15 July 1778. NKP Kačenáreň

2022 /MK SR / suma 371.000,-
EUR : Projekt: Obnova a
využitie objektu Kačenáreň
vlastné zdroje: 100.000,- EUR

výzva

Barokové hodnoty v krajine Kopčany-Holíč

July 1778

Využitie

rok	Počet platiacich návštevníkov
2020	658
2021	991
2022	1694

Barokové hodnoty v krajine Kopčany-Holíč

Časť inštitúcie 15. July 1778!

Využitie

Kačacie hody v Kačenárni Kopčany

22.04.2023 od 10.00 hod. - 18.00 hod.

Pečená kačka s dusenou kapustou, ľoľkou alebo parnou knedľou,
plnené zemiakové ľoľky s ľučacou pečienkou, plnené zemiakové ľoľky
s ľekyalrom a trachom, kvalitné víno

Spracovacie aktivity:

- spracovanie Kačenárň a Kopeň in. Mestský Amfiteátr ZDORMA
v časoch: 11.00, 13.00, 14.30, 16.15 hod.
- návštevy v informačnom centre Kačenárň

- kaviarň Kvalitná Káva a Mlieko (a čaj) - Káfenička (a čaj)
v čase: 10.00 - 18.00 hod. (v kopčanoch) 11.00 - 18.00 hod. (v holíči)
- návštevy v informačnom centre Kačenárň

- alebo a navštíviť nápis na hradisku Kopeňany

Barokové hodnoty v krajine Kopčany-Holíč

Handwritten signature: J. J. Jaffin

Kostol sv. Margity Antiochijskej - najstarší zachovaný kostol v strednej Európe

Na vyvýšenej označovanej v historických mapách názvom Za jazerom pri sv. Margite vznikol v 9. storočí významný sídelný areál. Súbežne s cestou na Hradisko Vály v Mikulčiciach z východu, ktorá týmto mestami prechádzala. Hradisko Vály sa považuje za jedno zo sídiel mojmírskych dynastií v 9. a 10. storočí, ktorej predstaviteľmi boli Mojmír I. (okolo 795 – 846), Bratislav I. (7 – 876), Svätopluk I. (okolo 830 – 894) a Mojmír II. (907 ?), a ktorá stála na čele historicky zmýšľajúcich Moravanov.

Severne od miesta, kde dnes stojí zmlieknutrovinná baroková Kafeničná, postavili v 9. storočí osadu stáľcov Koznoblavala cestu na mikulčícké hradisko Vály. V blízkosti osady, na juhzápadnom vahu úľny bolo pohrebisko. Na pohrebisku bolo pohárske kultové miesto, ktorého súčasťou bol hrob náčelníka osady.

Juhzápadne od osady stáľcov postavili niekoľko v druhej polovici 9. storočia Kostol sv. Margity Antiochijskej a veľkostáľky dvorice, v ktorom sídli nový správca tohto územia.

Kostol sv. Margity Antiochijskej, jednoloďová dvopriestorová stavba s presbytériom postaveným na pôdoryse nepravidelného lichobežníka, patrí k typickým predstaviteľom cirkevnej architektúry obdobia 8. – polovice 11. storočia v Európe. Jeho zvláštnosťou bola predieň s murovanou hrobkou.

Celkové rozmery stavby sú 11,9 x 5,2 m. Stavebným materiálom sú tenké pieskovcové plátna z miestnych hornov. Murivo dosahuje hrúbku 0,75 m. Kostol má pôvodne jednoduché malé okná s takmer rovnými ostením a vrcholovým klenákom v tvare trojuholníka, ktoré sa v neporušenej podobe zachovali severnej stene loďe Kostola. Rovnaký okenný otvor bol rekonštruovaný v západnej fasáde nad vstupným otvorom do loďe Kostola. Exteriérová fasáda Kostola je očistená od novovekých omietok. V západnej fasáde je rekonštruovaný pôvodný vstupný otvor do loďe Kostola. Presbytérium má valeno klenbu, loď Kostola nemá strop, je otvorená do podlažia. Kostol má nové strechu, nový tyľkovaný ľosť a keramickú sešielnú krytinu.

popis popis popis popis popis

Kostol sv. Margity Antiochijskej mal v I. stavebnej etape predieň s vnitřnými rozmermi 3,84 x 2,70 m. V súčasnosti je zachovaný len fragment jej južného základového múru s nábehom na zaklonenie severným smerom pod úroveň terénu. Pri južnej stene predieňa sa nachádzala pod úrovňou terénu murovaná hrobka s vnitřnými rozmermi 0,65 – 0,75 m x 2,05 m. V hrobke bol pochovaný významný cirkevný hodnostár alebo zakladateľ kostola.

V priebehu 13. – 14. storočia po zbití predieňa, bol okná v severnej stene loďe Kostola zamurované a okenné otvory na južnej strane boli upravené osadením ostien v tvare mrešiek. Nové úzke obdĺžnikové okno, vymurované vo východnej stene presbytéria, nahradilo pôvodné, pravdepodobne štrbinové okno v 15. storočí. S touto stavebnou úpravou môže súvisieť vybudovanie stropu nad loďou Kostola a zmena tvaru jeho strechy. K roku 1647 sa datuje významná prestavba Kostola - zväčšenie vnitřného otvoru do loďe kostola zo západu osadením veľkého kamenného portálu, nová vnitřná ornamentika a výmalba, vyčistenie tehlovou diaľbou a posun oltára na začiatok loďe kostola. V priebehu 18. storočia kostol vyčistili testuholníkovo keramicko

diaľbou, gotické okná v južnej stene boli zamurované a nahradené polkruhovým oknom s vodovými parapetom. Kostol bol tiež znovu vymalovaný. Posledná známa významná stavebná úprava kostola sa uskutočnila v roku 1928.

Okolo Kostola je pôvodný starý kopčiansky cintorín s hrobmi z 9. – 18. storočia. Veľkosť cintorína nie je známa. Jeho plocha v 18. storočí naznačuje veľkosť parcely, na ktorej dnes Kostol stojí.

Pôvodné patrocínium Kostola nie je známe, súčasne pochádza pravdepodobne z 13. storočia. Kostol sv. Margity v 9. – 10. storočí slúžil potrebám kresťanských obyvateľov okolitých osád, v 13. storočí sa stal súčasťou holičkej farnosti ako filiálny kostol. V súčasnosti ho spravuje R.k. cirkev, farnosť Kopčany, ktorá vznikla v roku 1862. Kostol slúži cirkevným účelom do roku 1994. Priebeh s výskumom Kostola začala v roku 2000 jeho pamiatková obnova. Okrem vlastného Kostola bude upravená aj plocha príľahlého cintorína. Kostol bude po dokončení obnovy opäť slúžiť cirkonným účelom a súčasne sa stane živou múzejnou expozíciou predrománskej liturgie v archeologickom parku Mikulčice – Kopčany. Obnova Kostola je dlhodobou podporovaná grantovou agenciou Ministerstva kultúry SR Obnovme si svoj dom. V roku 2013 sa na pamiatkovej obnove kostola použili finančné prostriedky z Programu cezhraničnej spolupráce Slovenska republika – Česká republika 2007 – 2013, z projektu Archeologický park Mikulčice – Kopčany. V roku 2009 sa dostal do Zoznamu európskeho kultúrneho dedičstva. V roku 2013 bol nominovaný na zipsi do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

popis popis popis popis popis

popis popis popis popis popis

popis popis popis popis popis

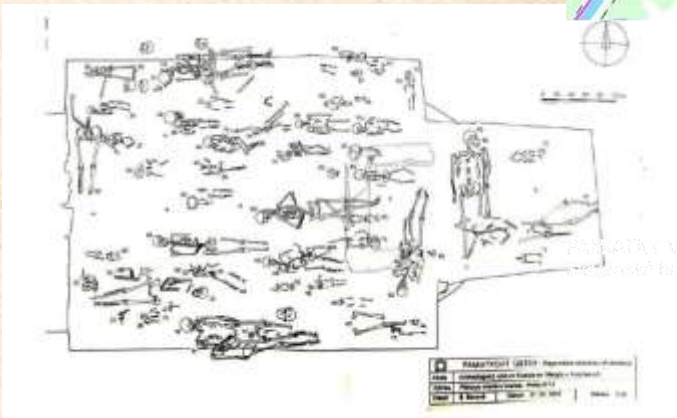
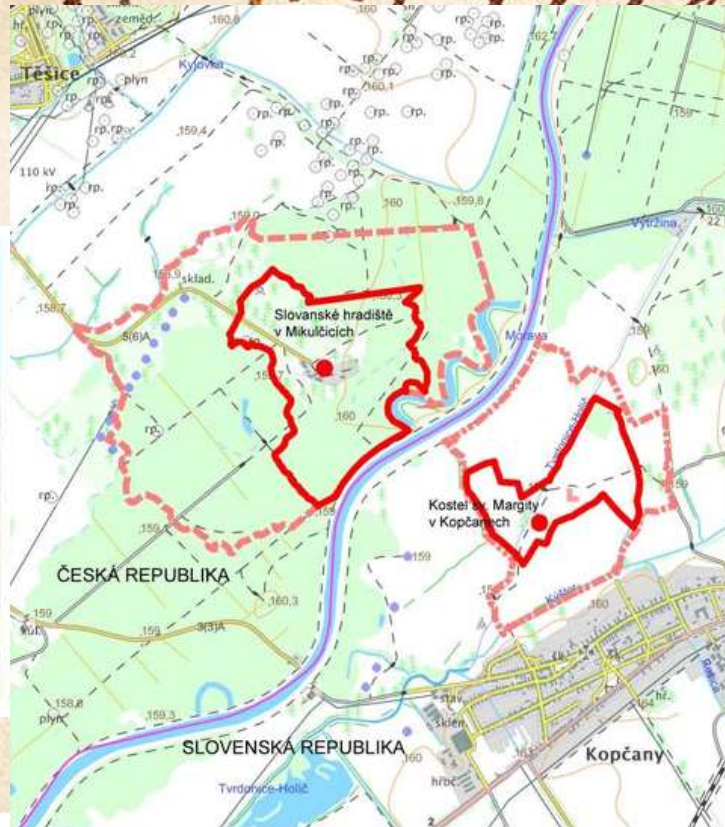

popis popis popis popis popis

2021/ MK
SR/suma
153.172,- EUR:
Projekt :
Dokončenie
komplexnej
obnovy NKP
kostola sv.
Margity
Antiochijskej
Kopčany

Hodnoty Veľkej Moravy

*Časopis
Lasson dne 13. July 1778*

PLÁNOVÝ VEŘEJ MORAVY
 Slovenské hradiště v Mikulčicích - Kostel sv. Margity v Kopčany

- ▭ hranice hradiště v Mikulčicích
- ▭ hranice hradiště v Mikulčicích (NKP Mikulčice)
- ▭ hranice hradiště v Kopčany (PK Kopčany)
- ▭ státní hranice

Hodnoty Vel'kej Moravy

*90
Lassin von 14 July 1778.*

**Rok 2007 nominácia na zápis do UNESCO –
stiahnuté, príprava na opätovný, rozšírený zápis**

Hodnoty Veľkej Moravy

Saffin von 15 July 1778.

Ohrozenie

**kultúrnych hodnôt barokovej krajiny,
medzinárodného Archeoparku
Mikulčice-Kopčany**

Ing. Ivan Gronský, Kopčianska lipka o.z.